

میلاادی ۵۶۵۸ شهر کنشین در چنین تورهایی وارد مسجد شدند. بر اساس برخی برآوردها در سال ۲۰۱۹ درست قبل از همه گیری «کووید-۱۹»، این تعداد به ۳۰۰۰ نفر افزایش یافت.

■ فلسطینی ها به تهاجمات چگونه می نگرند؟

فلسطینی ها معتقدند این تهاجم ها، تلاشی از سوی ملی گرایان افراطی صهیونیست برای ادعای مالکیت مذهبی بر اماکن مقدس و حذف فرهنگ و مذهب فلسطینی از مسجدا لاقصی است. این مسجد، قبله اول مسلمانان و از مهم ترین اماکن مقدس در اسلام است. مسجدا لاقصی همچنین به نمادی از فرهنگ و موجودیت فلسطین تبدیل شده است. برای بسیاری از فلسطینی ها، حفاظت از آن هم یک وظیفه دینی و هم یک وظیفه ملی است. فلسطینی ها با اختصاص زمان های مشخص برای ورود اسرائیلی ها و اجازه دادن به آنها برای اقامه نماز، می ترسند که زمین های برای تقسیم مسجد بین مسلمانان و یهودیان فراهم شود، شبیه تقسیم بندی ای که در رابطه با وضعیت «مسجد ابراهیمی» در الخلیل در دهه ۱۹۹۰ رخ داد. به هر صورت کنترل اسرائیل بر بیت المقدس شرقی، از جمله شهر قدیمی، چندین اصل تحت قوانین بین المللی را نقض می کند که تصریح می کند یک قدرت اشغالگر هیچ حاکمیتی در سرزمینی که اشغال کرده است ندارد و نمی تواند هیچ تغییر دائمی در آنجا ایجاد کند. برای جلوگیری از تهاجمات، فلسطینی ها مدت هاست که آنچه به نام «رباط» معروف است را در دستور کار قرار داده اند. در چارچوب رباط یک تحصن اجتماعی و مذهبی که در آن نمازگزاران ساعت ها و حتی روزها طولانی در مسجد جمع می شوند، سازماندهی می شود. هدف از رباط این است که محل مسجد را همیشه آباد و مملو از جمعیت نگه دارند تا از ورود شهر کنشینان اسرائیلی به مسجد بویژه در ایام تعطیلات مسلمانان جلوگیری شود. با این حال پلیس اسرائیل بارها به مسجدا لاقصی یورش برده است تا آن را از وجود نمازگزاران شرکت کننده در رباط، بویژه پیش از تعطیلات یهودیان پاکسازی کند. آخرین حملات نیز مربوط به آوریل ۲۰۲۲ بود که نیروهای اسرائیلی در ماه رمضان از گاز اشک آور، نارنجک های شوکر و گلوله های فولادی با روکش لاستیکی در داخل حیاط مسجد استفاده و صدها نفر را مجروح کردند.

شرقی شهر توسط اسرائیل در سال ۱۹۶۷ به همراه کرانه باختری و نوار غزه آغاز شد. سرپزانی که شهر را تصرف کردند در ۷ ژوئن ۱۹۶۷ در حالی که پرچم اسرائیل را برافراشته بودند وارد صحن مسجد شدند و نماز مسلمانان را به مدت یک هفته ممنوع کردند. سال ۱۹۸۲، «آلن گودمن» آمریکایی-اسرائیلی که با جنبش خشونت آمیز حامی شهر کنشینان ارتباط داشت، با تفنگ خودکار وارد محوطه شد و در داخل گنبد صخره شلیک کرد که بر اثر این تیراندازی ۲ فلسطینی شهید و ۹ نفر دیگر زخمی شدند. سال ۱۹۹۰، یک گروه اسرائیلی معروف به «جنبش وفادار کوه معبد و اریتر اسرائیل» تلاش کردند تا سنگ بنای معبد سوم را در محوطه قرار دهند. در واکنش به مقابله مسلمانان با این هتک حرمت، نیروهای اسرائیلی با شلیک گلوله به درگیری ها و تظاهرات فلسطینیان پاسخ دادند و بیش از ۲۰ نفر را شهید و دست کم ۱۵۰ نفر را زخمی کردند. بعدا مقامات اسرائیل مجوز افتتاح یک تونل به دیوار غربی، زیر پایه های مجموعه الاقصی را صادر کردند و به حمایت از حفاری های باستان شناسی در مجاورت مسجد که توسط گروه های شهر کنشین اداره می شد، ادامه دادند. سپتامبر ۲۰۰۰ «آریل شارون» نخست وزیر اسبق رژیم صهیونیستی و رهبر مخالفان وقت، با حمایت صدها افسر بشدت مسلح به مسجدا لاقصی یورش برد. دیدار او که فلسطینیان آن را بسیار تحریک آمیز و هتاکانه نسبت به قداست مسجد می دانستند، جرقه انتفاضه دوم ۵ ساله را زد. اسرائیل با استناد به بهانه مسائل امنیتی، پس از انتفاضه، مدیریت و کنترل واقف بر فرآیند بازدید غیر مسلمانان را لغو کرد. این اقدام راه را برای توره های سازماندهی شده توسط شهر کنشینان اسرائیلی و فعالان راست افراطی باز کرد که توسط پلیس محافظت می شدند. از حدود سال ۲۰۱۷ به بعد، هجوم ها در قالب تور روزانه ای که امروز نیز وجود دارد، سازماندهی شد. بر این اساس ده ها نفر در هر تور شرکت می کنند که این تعداد در تعطیلات یهودیان، مانند عید پسخ، پوریوم، روز اورشلیم (بیت المقدس) و... به صدها نفر می رسد. به عنوان مثال، در روز بیت المقدس در سال ۲۰۱۸ بیش از ۱۶۰۰ شهر کنشین به مسجد یورش بردند. تعداد بازدید کنندگان در طول سال ها به طور پیوسته افزایش یافته است. در سال ۲۰۰۹

■ در طول تهاجمات چه اتفاقاتی می افتد؟

نزدیک به ۲ دهه است که یورش ها به مسجدا لاقصی هم روز به روز به جرمه ها و شنبه ها برنامه ریزی شده است. در گذشته، شهر کنشینان از ورود به مسجد در تعطیلات مسلمانان اجتناب می کردند اما در سال های اخیر این امر تغییر کرده است. شهر کنشینان که توسط پلیس بشدت مسلح محافظت می شوند، در ۲ شیفت مختلف وارد حیاط مسجد می شوند تا نماز بخوانند، مراسم را انجام دهند و برای اعضای تور سخنرانی کنند. تور اول معمولاً بین ساعت ۷:۳۰ صبح تا ۱۰:۳۰ صبح به وقت محلی و تور دوم بین ساعت ۱۳ تا ۲ بعد از ظهر است. در آن زمان ها هیچ نماز مسلمانان برگزار نمی شود و مسجد معمولاً خالی از نمازگزار است. هر تور از ۲۰ دقیقه تا یک ساعت طول می کشد و از دروازه مراکش (باب المغاربه) در انتهای جنوب غربی مجموعه شروع می شود. ساکنان سپس به سمت بخش جنوب شرقی حرکت می کنند و از نمازخانه قبله با گنبد نقره ای، ساختمان اصلی و محل اقامه نماز جماعت عبور می کنند. سپس به بخش شمال شرقی و غربی راه می روند و بعد به نقطه ای که شروع کرده بودند بازمی گردند و از باب السلسله خارج می شوند. در گذشته بازدیدها ۱۰ تا ۱۵ دقیقه طول می کشید و از دروازه مراکش شروع می شد و در چند متری دروازه السلسله به پایان می رسید. با وجود مخالفت های مکرر فلسطینی ها، این تورهایی سال ها به طور پیوسته افزایش یافته است.

با توجه به قداست قدس برای مسلمانان، نظامیان صهیونیست از وحشت خشم مسلمانان و وقوع تنش و درگیری، بازدید کنندگان یهودی را از برپایی مراسم مذهبی در مسجدا لاقصی منع می کردند. با این حال، از آنجایی که هیچ قانون صهیونیستی به طور صریح یهودیان را از انجام این کار منع نمی کند، به نظر می رسد سیاست صهیونیست ها در این زمینه نیز دچار تغییر خواهد شد. چه اینکه تاکنون مواردی از سوی متولیان و خدام مسجدا لاقصی مستند شده است که در آن صهیونیست ها حملاتی را به نماز و مناسک مسلمانان ترتیب داده اند. در آگوست ۲۰۲۱، نیویورک تایمز گزارش داد اسرائیل «بی سر و صدا» بدون انتشار عمومی «نماز یهودیان» را مجاز کرده است.

■ هجوم ها از چه زمانی شروع شد؟

حملات به مسجدا لاقصی بلافاصله پس از اشغال بخش

چندین گروه راست افراطی، عمدتاً مذهبی - صهیونیستی وجود دارند که تهاجماتی را به مسجدا لاقصی سازماندهی می کنند. آنها گاهی اوقات به عنوان «گروه های معبد» نامیده می شوند و شامل سازمان هایی مانند موسسه معبد و کوه معبد و جنبش وفادار اریتر اسرائیل می شوند. اسرائیلی ها از این تهاجمات به عنوان «عروج به کوه معبد» یاد می کنند. برخی از آنها از دولت اشغالگر صهیونیستی خواستند که حاکمیت کامل یهودیان بر این مکان را اعمال کند و اجازه دهد عبادت و قربانی آیینی یهودیان برگزار شود

حماس: «شمشیر قدس ۲» شدید تر از عملیات قبلی خواهد بود

حماس با تمجید از ایستادگی مردم قدس، کرانه باختری و فلسطینیان داخل اراضی ۱۹۴۸، برای خنثی کردن نقشه رژیم صهیونیستی تأکید کرد از جنگ شمشیر قدس در رمضان سال گذشته، مردم فلسطین احساس می کنند دارای حامی هستند و رژیم صهیونیستی نیز پی برده است اگر اقدامی علیه مردم قدس انجام دهد، کسانی خواهند بود که از آن دفاع کنند.

یکی از عمده دلایل لغو برگزاری مراسم عید پسخ یهودیان در مسجدا لاقصی هشدار است که مقاومت غزه در حمایت از قدس داد. در جریان تنش های اخیر در بیت المقدس، مقامات حماس به صهیونیست ها هشدار دادند. در بیانیه حماس آمده است: «هر گونه قربانی در مسجدا لاقصی، به منزله اعلان جنگ است و [عملیات] شمشیر قدس ۲، بسیار شدیدتر از [شمشیر قدس] قبلی است.»

مسیر یورش صهیونیست ها در محوطه مسجدا لاقصی

